

Dissertatio ista proinde merita non spernenda habet tum ideo quia multa in unum compendium scite collegit, tum etiam quia non pauca manifestat de litteratura theologica saeculi decimi septimi, in qua, licet in materia nonnihil limitata, scripta Havermans ac confratrum suorum canoniae Antverpiensis considerationem specialem mereri dicenda sunt.

J. B. VALVEKENS, O. Praem.

Ph. SEIDENSTICKER, *Propheten und Evangelisten*. 154 pp. ; VEIT GADIENT, *Wir lesen bei Johannes*. 160 pp. — Ed. : Verlag Ferd. Schöningh, Paderborn.

Editor Schöningh, recensionis gratia, hos duos libellos transmisit. In primo libro, a P. Seidensticker conscripto, prophetae Veteris Testamenti : Daniel, Ezechiel, Ieremias, Isaïas, Emmanuel, et pro Novo Testamento : Iesus, Matthaeus, Marcus, Lucas, Iohannes considerantur. Origo libri indicatur : Conferentiae habitae Dominicis Adventus ac Quadragesimae fidelibus exhibuerunt, sub lumine fidei, inhaerendo firmiter textibus S. Scripturae, personas centrales per quas revelatio Dei ad nos usque pervenit. Ultima conferentia divinitatem Christi exponit. Haec omnia optime indicantur hac ratione : Zeugen und Zeugnisse der Heilsgeschichte.

Alter liber, a P. Gadiant conscripto, pericopas praecipuas Evangelii S. Iohannis prae oculis habet et fideliter exponit.

In duobus libris istis quaerenda non est expositio scientifica, uti dicere solent. Agitur vero de expositione potius « vulgarizationis » dicta. Quod minime significat ea quae hic exponuntur minoris esse valoris. E contra, libentissime fatemur agi hic de expositione pericoparum S. Scripturae, quae revera ad captum est fidelium nonnihil excultorum ; et ea quae antea scientificè examinata fuerunt ulterius aptissime synthetice exponit. Uterque liber iste sub hac ratione vere laudari debet.

J. B. VALVEKENS, O. Praem.

A. HAMELIN, O. F. M., *L'école Franciscaine de ses débuts jusqu'à l'occamisme*. 78 pp. Ed. : Nauwelaerts, Louvain. Pr. : 100 fr.

Cet exposé constitue le n. 12 des *Analecta Mediaevalia Namurcensia*. Mr. le Professeur Delhay (professeur aux Facultés catholique de Lille) groupe dans cette série des études ayant comme sujet l'histoire de la Théologie morale, qui fut sans aucun doute négligée jusqu'ici dans les recherches concernant les positions théologiques anciennes. Le titre du livre du P. Hamelin indique clairement de quoi il s'agit ici. Les Franciscains, avec leurs grands théologiens comme Alexandre de Halès, S. Bonaventure, Duns Scot et tant d'autres, ont exposé jadis (il s'agit ici seulement de quelques siècles de l'histoire) des théories remarquables pour tout ce qui se rapporte à la théologie strictement dogmatique. Ont-ils été aussi remarquables au point de vue de la théologie morale ? Le P. Hamelin s'est efforcé de placer ici quelques jalons. Les exposés des grands auteurs qu'il

fait passer devant nos yeux restent assez sommaires. Mais sans aucun doute ils sont très instructifs. Après avoir donné un exposé général des tendances des auteurs envisagés (les auteurs franciscains étaient volontaristes et s'inspirèrent de préférence de s. Augustin), les différents auteurs de la période envisagée passent l'un après l'autre. De chacun, on donne un substantiel curriculum vitae ; on indique la tendance générale de leurs traités et livres ; on ajoute chaque fois une bibliographie très soignée. Nous avons donc dans ce livre une synthèse, très bien conçue et écrite, qui permettra à d'autres d'examiner plus profondément les thèmes et sujets indiqués ici et très bien placés dans leur contexte historique et théologique.

J. B. VALVEKENS, O. Praem.

De Bijbel over... Uitg. : Romen en Zonen, Roermond-Maaseik.

Pr. : 48 fr. per deeltje ; bij intekening op 5 achtereenvolgende deeltjes : 44 fr.

Uitgever Romen en Zonen begon, zowat een paar jaren geleden, een reeks van boekjes over de H. Schrift : *De Bijbel over...* In deeltjes van ongeveer 100 blz. worden bepaalde gewichtige godsdienstige themas behandeld, aan de hand van beschouwingen en vele teksten daaromtrent van de Schrift. Vier boekjes (nr. 11-14) liggen hier voor ons. Nummer 11 behandelt *het Wonder* ; het werd opgesteld door Dr. A. DE GROOT, S. V. D. Zoek hier geen volledige uiteenzetting over het Wonder, zoals we die, o. a., vinden in het prachtwerk van P. MONDEN, S. J., van over enkele jaren. Steeds blijft de gezichtseinder in deze reeks : *De Bijbel over...* beperkt bij de teksten van onze H. Schriften. — Nadruk wordt in dit nummer niet gelegd op de heilsbetekenis van de wonderen ; het wonder op zichzelf en de historische beschrijving ervan komen minder in aanmerking. — Deel 12 is van de hand van onze cfr. van Berne, G. VOLLEBREGT, en behandelt *het Huwelijk*. Steeds zich beperkend tot de Bijbelteksten ; wat, naast de vele zeer goede zaken die hier worden aangetroffen, niet altijd even klaar aantoon wat behoort tot de blijvende vaststaande punten van het huwelijk. — Nr. 13 behandelt *de Kerk*. P. Dr. DEDEN, S. C. J., is er de opsteller van. Deze streefde naar overzichtelijkheid en klaarheid van beginselen en voorstelling ; zijn rijke ondervinding in het onderwijs kwam hier van pas. Dit deeltje vinden we ten eerste geslaagd. — P. BOUWMEESTER heeft het in nr. 14 over *het Verbond*. Dit is voorzeker een thema dat èn in het Oude, èn in het N. Testament steeds opnieuw op de voorgrond komt. Om te verklaren wat daarin behelst ligt, wordt bijna uitsluitend gekeken naar de beschrijving van de praktische opvattingen en beschrijvingen van de gewijde teksten. Over het N. Verbond wordt weinig gezegd ; wat wellicht te wijten is aan het beperkt aantal bladzijden waaraan de opsteller gebonden was.

J. B. VALVEKENS, O. Praem.